

Božić 2023

ČESTITKA GENERALNOG MINISTRA REDA

Draga braćo i sestre,
Gospodin vam dao mir!

Prije 800 godina sveti je Franjo želio doživjeti Božić u Grecciu u špiljama sličnim onima u Betlehemu, u vrlo jednostavnim i lošim uvjetima, sa svojom braćom i skromnim ljudima mjesta slaveci Euharistiju u jasicama koje tako postaju „Euharistijske jaslvice“.

Izvorno slavlje koje omogućuje Franji da se sjeti Djeteta rođenog u Betlehemu, da svojim očima vidi siromaštvo u kojem se želio roditi i da se neizmjereno raduje ovome daru. Sjećanje, siromaštvo i poniznost, radost: to su sastavni dijelovi Božića u Grecciu 1223. godine kao i našeg Božića danas. Franjo se penje do Greccia nakon što je Pravilo predao Crkvi na odobrenje. Srž Pravila je slijediti korake siromašnog i poniznog Krista.

U Grecciu siromašak jednostavno želi se prisjetiti Betlehenskog djeteta, "svojim očima vidjeti" siromaštvo i poniznost Isusovu u njegovu rođenju i tako pristupiti njegovom putu, da bi koraćao s Njim. Taj će ga put nekoliko mjeseci kasnije odvesti na La Vernu, dabi se sjedinio u jedno sa svojim siromašnim i raspetim Gospodinom, na putu ljubavi. Plod ovog putovanja je sreća, u za njega vrlo bolnom razdoblju života.

Sjećanje, siromaštvo i radost Franjo ih nalazi u Euharistiji, gdje se sjećamo Gospodinova "silaska" "u malom liku kruha", i doživljavamo radost prisutnosti među nama Onoga koji se potpuno sjedinjuje s nama, da bi smo se mi predali Njemu.

Evo dvostrukog znaka Božića u Grecciu: Gospodin nam dolazi ponizno a mi možemo mu se odazvati, slijediti ga i istinski mu dati svoj život u vjeri. Kako? Koji put je za nas danas?

Oživljavanje našeg odnosa prijateljstva i ljubavi s Gospodinom Isusom, obnavljanje dara cijelog našeg života Njemu prvi je odgovor. Ne oklijevamo ga dati!

Slike koje dopiru do nas s mjesta rata i siromaštva u našem svijetu pomažu nam da se prisjetimo Isusove prisutnosti među maleni- ma na zemlji i potiču nas da odgovorimo na njihov vapaj, moleći i radeći konkretno za mir i solidarnost. Ne budimo gluhi na plač djece, na tjeskobu roditelja, na usamljenost starijih žrtava nasilja i rata. Posvuda, a posebno među narodima koji žive u Svetoj zemlji i u Ukrajini.

S tim osjećajima, bratski vam želim sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu. Mir i dobro!

DNEVNIK GENERALNE KURIJE

- Tempo Forte održat će se u Generalnoj kuriji od 18. do 22. prosinca.
- 18. prosinca fra Massimo Fusarelli susreo se u Rimu s gvardijanima, vikarima i ekonomima kuća koje ovise o Generalnom ministru; 23. susrest će se s Franjevačkim generalnim ministri- ma. 24. prosinca, četvrtu nedjelju došašća, slavit će svetu misu u zatvoru Latina; 25. proslavit će svetkovinu Božića u Grecciu. 3. siječnja on će imati online sastanak s Sicilijanskom Provinci- jom Presvetog Imena Isusova; 5. siječnja 2024. biti će na La Verni na otvaranju Stote obljetnice rana svetoga Franje.
- Od 23. do 31. prosinca fra John Wong, Generalni definator, kao Generalni delegat, posjetit će Gvardijanat u Istanbulu i filijalnu kuću u Bornovi (Izmir) u Turskoj, gdje će slaviti Božićnu osminu.
- Od 24. do 30. prosinca fra Dennis Tayo, Generalni animator za misije, boravit će u Istanbulu radi pripreme zajedničkog sastanka CIME-CEME koji će se održati od 26. svibnja do 2. lipnja 2024. Od 2. do 9. siječnja bit će u Južnom Sudanu za procjenu franjevačke prisutnosti u zemlji.
- Petorica braće iz Azije stići će 5. siječnja u Rim kako bi sudje- lovali u zadnjem dijelu diplomskog tečaja za zaštitu maloljetni- ka i ranjivih odraslih na Sveučilištu Gregoriana.
- Prvo Tempo Forte u 2024. godini održat će se od 8. do 18. siječnja.

JASLICE U SVIJETU OFM

IZLOŽBA 100 JASLICA DO 7. SIJEČNJA 2024

U SV. PETRU JASLICE KOJE JE DAROVALA BISKUPIJA RIETI

U petak 8. prosinca, na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, fra Ignacio Ceja, OFM, Generalni vikar Reda, sudjelovao je na svečanom otvorenju izložbe „100 jaslica u Vatikanu“ koja se nalazi ispod lijevog kraka Berninijeve kolonade, na Trgu svetog Petra. Na događaju je sudjelovao i S.E.R. Mons Rino Fisichella, proprefekt Dikasterija za evangelizaciju, Veleposlanik Italije pri Svetoj Stolici, S.E. Francesco Di Nitto te gradonačelnik Greccia, Emiliano Fabi. Održavanje izložbe 2023. godine ima za cilj proslaviti spomen na 800 godina jaslica u Grecciu, prvog prikaza Kristova rođenja, koje je sveti Franjo osmislio u gradiću nekoliko kilometara od Rietija na Božić 1223. godine. Svečanost otvorenja popratilo je dječji zbor OŠ „A. Malfatti“, općine Greccio, te glazbenog sastava Vatikanskog žandarmerijskog korpusa.

Na ovoj izložbi prikazano je više od 140 jaslica koje dolaze iz 22 zemlje svijeta: Italije, Hrvatske, Španjolske, San Marina, Ukrajine, Irske, Slovenije, Mađarske, Poljske, Estonije, Njemačke, Slovačke, Češke, Austrije, Rusije, Sjedinjenin Država, Kolumbije, Tajvana, Venezuele, Filipina, Gvatemale i Paragvaj. Izložba će za posjetitelje biti otvorena do nedjelje 7. siječnja 2024., svaki dan od 10.00 do 19.30 sati. U subotu 9. prosinca Sveti je Otac pozdravio u dvorani Pavla VI izaslanstva koja su darovala jaslice i božićno drveće koje ove godine krase Trg sv. Petra.

Obraćajući se izaslanstvu iz Rietija (pokrajina grada Greccia), papa Franjo je rekao: „Jaslice postavljene na Trgu sv. Petra imaju za cilj podsjetiti, nakon osam stotina godina, na Božićno ozračje 1223. godine kako je bilo u dolini Rietija, gdje se nala-

zio sveti Franjo . [...] Ove ćemo godine, dakle, s Trga svetoga Petra misliti na Greccio, koji nas pak upućuje na Betlehem. I dok razmišljamo o Isusu, Bogom postao čovjekom, malenom, siromašnom, bespomoćnom, ne možemo a da ne pomislimo na dramu koju proživljavaju stanovnici Svete zemlje, pokazujući ovoj našoj braći i sestrama, posebno djeci i njihovim roditeljima, našu blizinu i našu duhovnu potporu. Pred svakim jaslicama, pa i onima napravljenim u našim domovima, proživljavamo ono što se dogodilo u Betlehemu prije više od dvije tisuće godina; to bi u nama trebalo probuditi nostalgiju za šutnjom i molitvom, u našoj često tako užurbanoj svakodnevici. Tišina, kako bismo mogli slušati što nam Isus govori s te jedinstvene "katedre" a to su jaslice. Molitva, da izrazimo zahvalno čuđenje, nježnost, možda i suze koje u nama pobuđuju jaslice. I u svemu tome Marija nam je uzor: ona ne govori ništa, nego razmatra i klanja se."

U poslijepodnevним satima jaslice je svečano otvorio kardinal Fernando Vérgez Alzaga, predsjednik Guvernata Grada Vatikana.

FRANJEVAČKA KNJIŽNA OZNAKA

Rivelato ai piccoli. Una teologia in ascolto dei più poveri
Frédéric-Marie Le Méhauté
Editore Castelvevchi, 2023

Natale con Francesco d'Assisi
Cesare Vaiani, OFM
TS Edizioni, 2023

De Belém a Greccio
O Presepio de São Francisco de Assis
Isidro Pereira Lamelas OFM, Ana Lúcia Esteves
Editora Paulinas, 2023

VII SVJETSKI DAN SIROMAŠNIH INICIJATIVE POJEDINIH BRATSTAVA OFM

“GOSPODIN JE REKAO MENI , BRATU FRANJI, DA POČNEM ČINITI POKORU OVAKO: KAD SAM BIO U GRIJEHU, ČINILO MI SE PREGORKIM VIDJETI GUBAVCE I SAM ME GOSPODIN VODIO MEĐU NJIH I ISKAZIVAO SAM IM MILOSRĐE. I UDALJAVAJUĆI SE OD NJIH, ONO ŠTO MI SE ČINILO GORKIM PROMIJENILO SE U SLATKOĆU UMA I TIJELA”
(FF110 TEST 1-3)

U ime Generalnog ministra zahvaljujemo svojoj braći koja su se odazvala njegovom pozivu da dijele s najpotrebitijima, svatko u stvarnosti u kojoj živi, zahvaljujemo i braći koja već u sklopu svoga apostolata obavljaju lužbu siromasima što ponekad nadilazi služenje i postaje sam život među siromašnima i potrebitima. U kontekstu proslave 800. obljetnice Pravila, ovo je bila prilika i način da se obnovi zavjet Male braće među malenima.

Podijeliti će mo s vama neka svjedočanstva koja ste poslali Generalnom ministru:

Kao župna zajednica imamo različite službe za konkretnu pomoć siromašnima. Imamo dispensu solidarnosti "Broj 153" koja nas želi podsjetiti na epizodu čudesnog ulova iz Evanđelja po Ivanu. Ova dispensa solidarnosti otvorena je svaki tjedan za brojne obitelji i pojedince naše župe i šire. S unaprijed dogovorenim smjenama tijekom mjeseca dolaze u "kupovinu": ne pripremamo paket za dostavu, nego ljudi ulaze u solidarnu dispensu organiziranu s polica-

ma poput supermarketa i uzimaju što im treba.

Nadalje, u suradnji s Župnom Crkvom u Francavilla Fontana, tri puta tjedno nudimo ručak u blagovaonici župe: to nam omogućuje da iz prve ruke iskusimo što znači živjeti u siromaštvu i sa moći - među tom braćom ima ljudi koji su rastavljenog braka , udovci i ljudi s teškim situacijama iza sebe.

Dana 19. studenoga, na Svjetski dan siromaha, slavljena je Sveta Misa koju je predvodio fra Giancarlo Maria Greco, uz nazočnost župne zajednice i naroda koji dolazi blagovati u kantu. Tijekom slavlja prisjetili smo se našeg brata Tommasa koji je svaki dan dolazio biciklom iz obližnjeg mjesta na topli obrok, a koji je

preminuo prije nekoliko mjeseci. Odmah zatim smo se preselili u župnu dvoranu na zajednički ručak s našom braćom i sestrama iz pučke kuhinje.

Fra Giuseppe Pio Abbruzzese, iz Provincije Uznesenja BVM iz Leccea (Italija), u ime gvardijana i župnika fra Giancarla Maria Greco i Fratara samostana - svetišta - župe "Maria Santissima della Croce" Francavilla Fontana (BR - Italija).

Mir i radost iz Kinshase, Demokratska Republika Kongo. Nacionalno bratstvo FSR-a djeluje u središnjem zatvoru Makala koji je namijenjen za smještaj više ili manje 1500 zatvorenika a danas ovaj zatvor ima više od 14 000 zatvorenika, uključujući muškarce, žene i mlade. Od 2008. godine prisutni smo na ovom području kako bismo spasili mnoge duše u nevolji. Svake godine uspijemo dati svoj svjetovni franjevački doprinos oslobađanju oko 200 zatvorenika iz nepravilnog i nezakonitog zatočenja.

Nažalost, humanitarno-pravna situacija zatočenih osoba je katastrofalna. Naš zadatak je saslušati ljude koji nam iznose svoje probleme i pomoći im u rješavanju pravnih sporova, gdje je to moguće.

Noël Nkodia, OFS Demokratske Republike Kongo

Na prijedlog Generalnog ministra, prihvatili smo poziv da uugostimo mladića iz Sirije koji je humanitarnim koridorom uz potporu zajednice Sant'Egidio stigao u Italiju. Čekamo da nas odgovorni obavijesti o dolasku mladića koji će s nama ostati između 12 i 18 mjeseci.

Nadalje, služeći kao bratstvo u zatvoru Latina, prihvatili smo molbu mlade zatvorenice, majke dviju djevojčica, da joj stavimo na raspolaganje sobu u župi kako bi se na sigurnom susrela sa svojim kćerima i provela jedan miran dan s njima.

Fra Stefano Marsili, župa "Bezgrješnog začeća BVM" (Latina, Italija)

Konkretna gesta pomoći ljudima u poteškoćama: promovirano prikupljanje hrane u regiji Abruzzo u Italiji. Dijeljenje, besplatnost i solidarnost kriteriji su kojima su se odazvali mnogi, čak i oni koji mogu dati samo mali doprinos, ali od srca. U ovom skupljanju sudjelovala su braća iz samostana Lanciano, i bili su glas donatora, ali i volontera.

Fra Nando Simonetti, gvardijan i fr. Francesco Concato, župnik Sant'Antonio a Lanciano (provincija San Bonaventura u Italiji) s ostalom braćom.

Fra Ivan M. iz Provincije Sant'Antonio u Italiji obavio je 8-dnevno hodočašće pješice s trojicom laika i povjerio se Providnosti. Ivan kaže: "Duž ligurske obale pitali smo trgovca povrćem ima li kakvog voća da nam da za jesti, a Aziz iz Maroka dao nam je dvije pune vrećice voća.

Zahvalno smo se oprostili od njega, zahvalili mu na velikodušnosti i nastavili put. Voća je bilo u izobilju pa smo odlučili stati s nekim migrantima i pojesti što smo imali zajedno s njima; nastavljajući dalje ostatak voća dali smo drugim siromašnim ljudima koje smo sreli na putu.

Ne znajući, Aziz je umnožio 5 kruhova i 2 ribe, nahranivši mnoge ljude. Bio je to možda prvi put da sam osjetio da istinski

živim Evanđelje i da kao siromah dijelim nešto od hrane dobivene na dar od "Providnosti siromasima" koji su se tog dana zvali Aziz i to vjerojatno musliman.

U nedjelju 13. studenog pripremio sam ručak zajedno s jednim subratom za naše bratstvo, a zatim sam otišao na ručak s obitelji čiji otac povremeno dolazi u našu crkvu i koji nam je besplatno ostaklio razbijeni prozor. Ručak koji sam imao s njima bio je poseban trenutak dijeljenja, slušanja, uključenosti i uzajamne zahvalnosti. Ova obitelj na ručak je primila jednog siromaha te su tako Svjetski dan siromašnih proživjeli u pravom ozračju.

Kroz projekte socijalne solidarnosti Bom Jesus (u tijeku od 2016.) i FAE Social (u tijeku od 2018.), obrazovna skupina Bom Jesus nastojala je mobilizirati braću, učitelje i studente za promicanje humane solidarnosti među najpotrebnijima, siromašnima, beskućnicima, sakupljačima materijala koji se može reciklirati, siročadima u njihovim sirotištu, starcima, oboljelima od raka, i među drugim "Kristovima siromasima" sadašnjeg društva u kojem živimo.

Od sredine listopada ove godine do danas mobilizirali smo se u

akcijama solidarnosti u korist siromašnih i najpotrebitijih. Što se tiče hrane donirane siromašnima (siročadi i starijim osobama u domovima umirovljenika), zaključno s 18. studenom uspjeli smo prikupiti 6.366 kg koje smo isporučili siromašnim obiteljima, starijim osobama, djeci bez roditelja, onkološki oboljelima, beskućnicima.

Fra Claudio Gilz, koordinator projekata solidarnosti na Colégio Franciscano Bom Jesus Social i FAE – Sveučilišni centar Provincije Imaculada Conceição do Brasil.

Na Svjetski dan siromaha, nakon Svete Mise, grupa fratara i volontera izašla je na ulicu kod samostana i pozvala braću i sestre beskućnike da zajedno s bratstvom ručaju u našoj blagovaonici. Došlo je 50 braće i sestara i bilo je lijepo dijeliti zajednički obrok. Čak su i braća bila dirnuta inicijativom: fra Geraldo Hagedorn, 93 godine, s radošću je sudjelovao i zatim komentirao: «Bio je to vrlo evanđeoski poduhvat!». 16. prosinca imat ćemo sličan ručak za proslavu Božića.

Fra Gustavo Wayand Medella, u ime gvardijana fra Walteira Ferreira Juniora, Convento Santo Antônio, Rio de Janeiro (Prov. Bezgrešnog začeća BVM, Brazil).

PROVINCIJA SVETOG MIHAELA ARKANĐELA U INDONEZIJI 800 GODINA PRAVILA, 800 GODINA GRECCIA, 40 GODINA OSNUTKA

Dana 29. studenoga 1983. Provinciju svetog Mihaela Arkandela potvrdio je fr. John Vaughn OFM, tadašnji generalni ministar; fr. Michael Cosmas Angkur OFM bio je prvi Provincijalni ministar. Danas, 29. studenoga 2023., Manja braća Provincije svetog Mihaela Arkandela u Indoneziji proslavila su 40 godina osnutka Provincije, ali i 800 godina Pravila i 800 godina Božića iz Greccia. Cijeli niz slavlja zahvalnosti bio je uokviren temom: „Povratak izvornom duhu: utjelovljenje Evanđelja u Indoneziji i Istočnom Timoru“.

TRI DOGAĐANJA

Internetsko slavlje kao poziv na življenje Evanđeoskih vrijednosti. Obilježavanje triju povijesnih događaja započelo je u srijedu 15. veljače 2023., a virtualno ga je predvodio Provincijalni ministar fra Mikael Peruhe OFM. Sudjelovalo je više od 250 braće franjevac iz Provincije svetog Mihaela Arkandela i Fondacije svetog Antuna Padovanskog u Istočnom Timoru.

Tom prigodom fra Agustinus Laurentius Ngame OFM, predsjednik Provincijskog vijeća za evangelizaciju i duhovnost, pojasnio je različite aktivnosti koje će se odvijati tijekom 2023. godine, posebno u vezi s proslavom 40. obljetnice Provincije na osobnoj, društvenoj, bratskoj i provincijskoj razini.

Brojni posjeti i safariji po Jakarti od rujna do prosinca 2023. Dana 2. i 3. rujna 2023. Manja braća iz Jakarte, Depok i Puncak organizirala su posjet u obliku kratkog hodočašća kako bi se prisjetili prve misije od prvih pet franjevački misionara Nizozemske Provincije mučenika iz Gorcuma, čija su imena: fr. Victorius Beekman OFM, fr. Floribertus Schneiders OFM, fr.

Azarius de Kok OFM, fr. Paskalis Heitkönig OFM i fr. Michael Lunter OFM. Tri različite lokacije smatrale su se povijesnom vrijednošću: luka Tanjung Priok, katedralna crkva nadbiskupije Jakarte i župa Kampung Sawah gdje su Manja braća služila između 1930. i 1941., a kasnije su je preuzeli isusovci.

Trenutak razmišljanja o Regoli i Grecciu. Od 14. do 17. rujna 2023. Manja braća organizirala su aktivnost razmatranja namijenjenu braći i sestrama članovima franjevačke obitelji, posebno onima sa svečanim zavjetima mladima od deset godina zavjetovanja.

Ovaj trenutak meditacije bio je u Wisma Cannosa-Bintaro, Tangerang South, u prisutnosti četrdeset i dva sudionika koji se sastoje od predstavnika OFM, OFMCap, OFMConv, OSF Sibolga, OSF Semarang, SFS, KFS, KSFL, FSE, FCh, SFD, FCJM i SMFA. Ova su nas braća i sestre zamolili da razmislimo o tome kako provesti Pravilo i Grecciovu poruku u našim svakodnevnim životima danas.

KAZALIŠTE I SEMINAR

Scenska predstava pod nazivom "Namješteno vremenom – Rigget by Time" održana je 18. studenoga u Vincentius Putra Ballroom, Kramat, Jakarta. Rad je organiziran u prekrasnoj suradnji između mladih franjevaca Provincije, Franjevačke mladeži župa koje opslužuju Manja braća (župa Kramat, župa Paskalis i župa Depok) i djece sirotišta Sv. Vincenta, Jakarta i Sv. Josipa, Sindanglaya gdje su prisutni franjevci.

Potom je 28. studenoga 2023. na istom mjestu održan seminar pod naslovom „Povratak izvornom duhu: utjelovljenje Evanđelja u životu i djelovanju franjevaca“. Na seminaru, koji je uključio franjevačku obitelj Nadbiskupije Jakarte i Bogorske biskupije, kao i pučanstvo, predstavila su se dva govornika, fr. Antonius Eddy Kristiyanto, OFM (franjevac, profesor crkvene povijesti) i fr. Benedictus Hari Juliawan, SJ (Provincijal Isusovaca u Indoneziji i profesor na Sveučilištu Sanata Dharma).

U isto vrijeme pokrenuta je knjiga koja je antologijska pod naslovom „Oživljavanje franjevačkog života“. Cilj je knjige zajedno promišljati o 40. obljetnici Indonezijske Provincije svetog Mihaela Arkandela, o 800. obljetnici Pravila i o 800. obljetnici Božića iz Greccia.

EUHARISTIJA

Vrhunac svih aktivnosti bilo je euharistijsko slavlje 29. studenoga, koje je predvodio biskup Nadbiskupije Jakarte, kardinal

Ignatius Suharyo. Bio je u pratnji Fra Mikaela Peruhe OFM (Provincijski ministar), fr. Daniel Klau Nahak OFM (Provincijalni vikar), vlč. Benedictus Hari Juliawan SJ (Provincijal isusovaca u Indoneziji), fr. Agustinus L. Nggame OFM i đakon Yohanes Wahyu Prasetyo OFM.

Na početku Euharistijskog slavlja Provincijalni ministar fra Mikael Peruhe OFM, izjavio je da su „ova zahvalna slavlja koja Manja braća provode tijekom 2023. želja fratara da ponovno potvrde središnje mjesto Evanđelja u svojim životima i u osobnom radu kao sljedbenici svetog Franje Asiškog, te kako bismo također nastavili obdržavati sveto evanđelje Gospodina našega Isusa Krista.“

Potom je kardinal Ignacije Suharyo u svojoj propovijedi objasnio stvarnost današnjeg svijeta u kojemu koegzistiraju mnoge nejednakosti i rekao: „Povratak izvornom duhu: utjelovljenje Evanđelja jedan je od putova kojim treba ići kako bismo odgovorili na stvarnost svijeta.“

Kardinal je dodao: „Izvorni Duh, formuliran na zanimljiv način u Pravilu svetog Franje Asiškog i kojeg žive Manja braća, put je prema savršenstvu i svetosti, koji vodi osobnoj preobrazbi, ne samo franjevaca, nego i za cijelo tijelo Crkve“.

U suradnji sa skupinom Tajništva Indonezijske provincije

1. – 3. PROSINCA, CEBU CITY, FILIPINI FRANJEVCI SLAVE 800. OBLJETNICU BOŽIĆA IZ GRECCIA

Oko 800 franjevaca na Filipinima proslavilo je Osamstotu obljetnicu Božića iz Greccia trodnevnim susretom u Cebu Cityju od 1. do 3. prosinca 2023. U organizaciji Međufranjevačke konferencije ministara Filipina (IFMCP), koja okuplja franjevence prisutne u zemlji, na nacionalnom susretu sudjelovale su sve franjevačke zajednice triju Redova serafske obitelji.

Bratski susret imao je niz aktivnosti, a započeo je Nacionalnom skupštinom IFMCP-a, na kojoj je izabran novi Upravni odbor koji će animirati Konferenciju za naredne tri godine. Susret je postao prilika da se utjelovi duh onoga što je se

dogodilo u Grecciu, planirajući konkretne franjevačke aktivnosti, uključujući "Hod za stvaranje" i aktivnost sadnje drveća 2. prosinca, u kojoj je sudjelovalo oko 400 franjevaca koji su zasadili oko 1200 drveća i voćaka u jednom selu u planini.

Svjesni potrebe marginaliziranih ljudi, susret je organizirao i jedanu liječničko-stomatološku konferenciju. Zahvaljujući našim liječnicima volonterima, stomatolozima, medicinskim sestrama i zdravstvenim radnicima, liječničku i stomatološku uslugu dobilo je oko 1240 osoba. U isto vrijeme, oko 500 djece u selu daleko od grada sudjelovalo je u programu nutritivne prehrane.

Posljednjeg dana proslave stote obljetnice održan je Nacionalni susret franjevaca u Colosseumu u Aznaru. >>

OFM SVIJET

29 braće obnovilo je svoje zavjete u Brazilu (Provincija Bezgrešnog Začeca)

Proslava 800 godina Pravila - Sicilija (Prov. SS. Ime Isusovo)

Proslava Bezgrešnog začeca u crkvi San Salvatore (Kustodija Svete Zemlje)

Franjevačke stote Obljetnice u Prov. San Pedro Bautista (Filipini)

Duhovne vježbe s fra Michaelom Perryjem u Paray-le-Monialu, Francuska (prov. bl. Duns Scotus)

Proslava blagdana N.S. Guadalupe u Chihuahui u Meksiku (prov. de San Pedro y San Pablo)

Događaj je započeo govorom pod naslovom "Događaji 8. stoljeća: nadahnuće i izazovi danas" autoriteta na području franjevačke književnosti na Filipinima, fra. Antonio Maria L. Rosales, OFM.

U svom prilogu fra Antonio je naglasio da su "prve jaslice bile pouka o ljubavi i siromaštvu... izlaženje Boga iz sebe samog za ljubav svega stvorenoga". Nadahnuti idejama koje su se pojavile u njegovom govoru, cijela se skupština sastala u skupinama i podijelila svoja razmišljanja.

Gdje god su franjevci okupljeni, radost je uvijek prisutna. I tako, dan se nastavio aktivnostima namijenjenim promicanju franjevačke radosti, uključujući Agape s filipinskom hranom, podijeljen na svečani način.

U poslijepodnevnim satima, razmjena i pauza podržali su duh radosnog bratstva. Predani nasljedovanju Gospodina po nadahnuću svetoga Franje, skupština je sastavila Deklaraciju o 8. stoljetnoj obljetnici, ponavljajući, među ostalim, "ponovno proživjeti otajstvo i iskustvo Greccia, produbiti našu molitvu i pobožnost osobnu i zajedničku, jačajući temelje našeg života u zajednici, naših službi i naših načina postojanja u svijetu."

Jedan od vrhunaca bilo je vjerno i dirljivo kazališno uprizorenje priče Tommasa da Celana o Božiću svetog Franje u

Grecciu od strane mladih franjevaca. Izvanredni dan završio je Euharistijskim slavljem koje su predsjedali svećenici franjevci sva tri Reda.

Prepoznajući različite doprinose franjevačkih obitelji na Filipinima, organizatori su bili zahvalni za izvanredan uspjeh proslave stote obljetnice Božića u Grecciu.

IFMCP i partneri Misije zahvalni su glavnim organizatorima ovog slavlja punog duha i radosti, posebno Međufranjevačkim zajednicama iz Cebua i dvjema provincijama OFM na Filipinima: provinciji San Pedro Bautista i Provinciji San Antonio Padova – Filipini, pod upravom njihovih Provincijalnih ministara, fr. Lino Gregorio R. Redoblado, OFM i fr. Renee C. Dean, OFM.

U ovom uvodu Franjevačkih stogodišnjica, Konferencija franjevačke obitelji ističe: „Stote obljetnice nam nude dragocjenu priliku da oživimo bogatstvo naše karizme proročkom vizijom prema budućnosti.“

Pod pretpostavkom da je ovo uspješno slavljene stote obljetnice Greccia od strane Filipinskih franjevaca bilo kakav pokazatelj, postaje jasno da su franjevci na Filipinima doista konkretizirali bogatstvo franjevačke karizme kao proroci u svijetu u kojemu se utjelovljuje Grecciova poruka nade, poniznosti i radosti u životima ljudi.

PREMINULA BRAĆA *

- 5. prosinca: fra Esteban Meza, prov. Uznesenje BVM Rio de la Plata (Argentina)
- 5. prosinca: fra Oswald Winkler, prov. Sveta Elizabeta (Njemačka)
- 3. prosinca: fra Jean-François Dubouis, prov. Blaženi Duns Skot (Francuska)
- 3. prosinca: fra Hartwig Huckle, prov. Sveta Elizabeta (Njemačka)

* Informacije dobivene od Glavnog tajništva secgen@ofm.org

FRA JOHN WONG POSJEĆUJE KUSTODIJU "MAJKE BOŽJE" RADITI ZA BUDUĆNOST U SJEVERNOJ INDIJI

Ovisna Kustodija Majke Božje u sjevernoj Indiji osnovana je 2008. kao dio Provincije sv. Tome u Indiji. Od 2016. godine braća ove kustodije poduzimaju korake prema eventualnoj autonomiji, nastavljajući služiti potrebama Božjeg naroda, Crkve i Franjevačkog reda.

Plenarna skupština braće sa svečanim zavjetima Kustodije održana je 29. studenog 2023., u nazočnosti Generalnog definitora za Aziju i Oceaniju, fra John Wonga i Provincijala fra Xavier Durairaja, drugoga dana njihova šestodnevno službenog posjeta Kustodiji.

Ovom skupštinom, koja je održana na svetkovinu Svih svetih franjevačkih Reda, proslavljena je 800. obljetnica Pravila i života Manje braće te 15 godina života i službe braće kao Kustodija.

Braća su izvijestila o svojoj sadašnjoj prisutnosti i službi te se osvrnula na konkretne planove za budućnost svoje misije i na putokaz za njihov razvoj prema autonomiji.

Velik dio ministrantske pažnje braće u sjevernim državama indijskog potkontinenta posvećen je pastoralnim službama i obrazovanju, koji zadovoljavaju potrebe plemenskog stanovništva, a posebno djece u ruralnim područjima sjevernih dr-

žava Indije. U gradu Mumbaiju, braća žive i služe u Dharaviju, najvećem slamu – naselje u barakama, u Aziji s procijenjenih milijun stanovnika.

Zbog raznolikosti jezika i etničkih skupina, braća u službi moraju tečno govoriti barem 3 ili 4 jezika. Kustodija trenutno broji 49 braće sa svečanim zavjetima koji opslužuju ukupno 15 škola, 6 župa, 1 kapelu i brojna sela.

Velik dio ove službe odvija se u bliskoj suradnji s redovnicama franjevkama i katehetama laicima.

S obzirom na golemo geografsko područje Kustodije, vrijeme putovanja između zajednica različitih samostana, za misije braće i za bratske susrete ne može se podcijeniti.

Članovima Uprave Kustodije, koji žive u različitim zajednicama, potrebno je 12 do 30 sati u jednom smjeru vlakom i autobusom da putuju na sastanke Vijeća Kustodije koji se održavaju svaka dva mjeseca.

Unatoč izazovima ovog Evanđeoskog života i tako značajnog i potrebnog svjedočanstva braće Kustodije Majke Božje, Kustodija i dalje privlači mnoge mlade u franjevački život.

TRENUTAČNO KUSTODIJA IMA 20 MLADIH FRATARARA U PRIVREMENIM ZAVJETIMA S VRLO VELIKIM BROJEM APIRANATA.

S NJIHOVIM KONTINUIRANIM RASTOM U MISIJI, VELIKIM BROJEM NOVIH ZVANJA I NJIHOVOM PREDANOŠĆU PUTU PREMA VEĆOJ AUTONOMIJI, BUDUĆNOST REDA U SJEVERNOJ INDIJI DOISTA SE ČINI OBEĆAVAJUĆOM.

FRA JOHN WONG POSJEĆUJE FONDACIJU SVETOG FRANJE ASIŠKOG, SJEVEROISTOČNA INDIJA FONDACIJA NA GRANICI SVIJETA U SVIJETU BEZ GRANICA

Fondacija svetog Franje Asiškog u sjeveroistočnoj Indiji održala je svoju Plenarnu skupštinu od 4. do 6. prosinca 2023. u nazočnosti Provincijalnog ministra fra Xaviera Durairaja i Generalnog definitora za Aziju i Oceaniju fra Johna Wonga. Ovu je Fondaciju 2008. godine utemeljila Provincija svetog Tome Apostola u Indiji, kako bi živjela i svjedočila Evanđelje u regiji zemlje poznatoj kao "Sedam sestara".

Ove "sestre" su skup sedam susjednih država sjeveroistočne regije Indije, koje pokrivaju ukupnu površinu od 255000 četvornih kilometara s populacijom od preko 45 milijuna ljudi, od kojih je malo manje od 2 milijuna katolika Rimske crkve. Ovu regiju brežuljaka i riječnih ravnica naseljava više od 200 plemena, a okružuju je Bangladeš, Butan, Kina, Mjanmar i Nepal.

12 braće sa svečanim zavjetima koji pripadaju ovoj Zakladi, prisutni na ukupno 4 odvojena mjesta, služe 4 glavne plemenske jezične skupine u državama Assam i Meghalaya. Oni, zajedno s 12 braće s privremenim zavjetima Fondacije, kombinacija su južnoindijske braće i lokalne autohtone braće različitog podrijetla, etničke pripadnosti i materinjeg jezika.

Unatoč tim razlikama, među braćom, kao i s drugim redovnicima, biskupijskim klerom i laicima, s kojima dijele svoje poslanje, postoji zdrav duh lijepog bratstva i bliske suradnje.

Trenutačno glavne službe braće Fondacije odnose se na područja pastoralna i školskog odgoja. Većina braće ima ili pohađa dodiplomski i poslijediplomski studij obrazovanja.

Kao produžetak svoje pastoralne i odgojne službe, braća se bave socijalnim radom i evangelizacijom. Nadalje, imaju dvije kuće s ukupno 42 kandidata u trogodišnjem predpostulatskom programu, koji uključuje engleski jezik i gimnaziju. Prigodom Skupštine, svečano zavjetovana braća ove male Fondacije odlučila su se redovito sastajati radi jačanja bratskih odnosa i međusobne potpore i suradnje.

Oni su predani svom trajnom poslanju evangelizacije kroz pastoralnu službu, odgoj i socijalni rad. To uključuje otvaranje nove osnovne škole; sagraditi novu župnu crkvu; slati braću na obuku za formativni odgoj, školski pastoral i rad na detoksikaciji.

Pozdravili su poticaj Generalnog definitora da nastave podupirati "Tre C" - *Comunità* - Zajedništvo, *Contemplazione* - kontemplaciju, i *Chiarezza di obiettivi* - jasnoću ciljeva - pred njihovim višestrukim misijskim aktivnostima i službama.

Posljednjeg dana Skupštine sva su se zavjetovana braća okupila u svom novosagrađenom samostanu u Hapjanu, koje je nova Misija katedralne župe u Diphu.

Misiju braće i nedavno izgrađeni samostan otvorio je Generalni definitor fra Ivan, a blagoslovio ih je biskup Diphua, monsinjor Paul Mattekatt.

Također se uređuje šest jutara franjevačke zemlje za izgradnju škole i hostela za djecu sela ovog kraja.

U višejezičnom, multikulturalnom i vrlo živopisnom Euharistijskom slavlju sudjelovala su plemena Adhivasi, Gharo i Karbi s tog područja u kojima će služiti braća.

Ova rastuća Fondacija, koja se sastoji od predane, energične i mlade braće, svih mladih od 54 godine, uistinu je Evanđeoska prisutnost među jednostavnim Božjim narodom u nerazvijenim ruralnim krajevima sjeveroistočne Indije.

Unatoč malobrojnosti, ova Fondacija već ima jednog člana koji služi Redu u Rimu kao profesor na Papinskom sveučilištu Antonianum, te još jednog mladog fratra koji studira u Svetoj zemlji.

Doista, ovdje, u ovom kutku Indijskog potkontinenta, postoji prava Franjevačka misija na granici svijeta koja nosi veliku dušnu kršćansko svjedočanstvo u svijetu bez granica.

PORTUGAL, 4.-5. PROSINCA 2023

SASTANAK UREDA ZA ANIMACIJU KONFERENCIJE ŠPANJOLSKE I PORTUGALA (CONFRES)

Dana 4. i 5. prosinca 2023., u bratstvu Montariol, koje se nalazi u gradu Braga, Portugal, Generalni tajnik za Misije i Evangelizaciju, Generalni tajnik za Formaciju i studije i Generalni Ured za pravdu, mir i cjelovitost stvorenog, u suradnji s predsjednikom Konferencije Španjolske i Portugala, fra Joaquínom Zurerom, te uz sudjelovanje Generalnog definitora za Konferenciju, fra Cesarea Vaianija, organiziran je susret s odgovarajućim uredima za animaciju četiriju provincija koje čine Konferenciju.

Na početku prvog dana i nakon molitve Jutarnje i doručka, fra Joaquín je pozdravio sudionike, a zatim je predao riječ braći iz Generalne kurije. Fra Francisco Gómez, tajnik za Misije i Evangelizaciju, predstavio je cilj susreta, a to je mogućnost međusobnog slušanja kako bi se promicala suradnja između različitih instanci animacije unutar Provincija i na razini Konferencije.

Potom je fra Daniel Rodríguez Blanco, ravnatelj Generalnog ureda JPIC-a, govorio o važnosti suradnje između tijela za animaciju Provincija, Konferencije i Reda. Također je predstavio trenutno stanje Franjevačkih mreža Amerike i Mediterana, cjelovite ekološke programe i najvažnije aktivnosti za sljedeću godinu.

Sa svoje strane fra Darko Tepert, Generalni tajnik za Formaciju i studije, objasnio je zadaće svoga tajništva za tekuće šestogodišnje razdoblje, kao i kartice koje se sastavljaju za svaku godinu franjevačke stote obljetnice. Nadalje, izvijestio je o pripremama za susret braće laika 2025. i susret privremenih zavjetovanika Europe 2024. godine.

Na kraju, fra Francisco Gómez izvijestio je o procesu razrade Ratio evangelizationis i o nastavku projekta Novi oblici prisutnosti, života i evangelizacije u Europi i Latinskoj Americi.

U drugom dijelu osvrnuo se na mogućnosti i izazove koje franjevačke župe i svetišta nude Evangelizaciji te je izvijestio o online tečaju o Evangelizaciji u Europi koji je održan u studenome prošle godine, a čiji su organizatori bile sve tri obdijeljenici Prvog reda.

U poslijepodnevnom satima tajnici Formacije i studija, Evangelizacije i Misija te animatori JPIC-a triju provincija Španjolske i provincije Portugala podijelili su aktivnosti koje provode, poteškoće i prilike u povjerenj službi. Fra Joaquín i fra Cesare zaključili su izvještaje sažimajući ono što se vidjelo tijekom dana, naglašavajući bitne izložene točke i spominjući

spajanje ove konferencije s Konferencijom Italije i Albanije (COMPI).

U sedam sati navečer Euharistiju je predvodio fra Fernando Mota, Portugalski Provincijal, u kojoj je zahvalio Bogu i svojoj braći za dragocjeni rad obavljen tijekom dana.

Drugi dan susreta započeo je Euharistijom i slavljenjem koje je predvodio fra Gonçalo Figueredo, tajnik za Formaciju i Studije Portugala. Tijekom prijepodneva radilo se u grupama na predlaganju konkretnih akcija suradnje između tijela za animaciju. Nakon plenarne sjednice dogovoreni su prijedlozi koji će se iznijeti Konferenciji provincijalnih ministara.

Susret je završio riječima zahvale i ručkom.

GENERALNA KURIJA, OD 30. STUDENOG DO 2. PROSINCA

SASTANAK POVJERENSTVA ZA ZAŠTITU MALOLJETNIH I OSJETLJIVIH PUNOLJETNIH OSOBA

Zaštita maloljetnika i ranjivih odraslih razvila se kao kultura u našem Redu otkako je Generalni kapitul 2021. odlučio osnovati Povjerenstvo, zajedno s nalogom da svaka Zajednica uradi pisani kodeks ponašanja za svoju braću, te politike i pisane postupke za odgovor na optužbe za zlostavljanje, kao i osigurati formaciju braće u tom pogledu. Od 30. studenog do 2. prosinca u Rimu se sastalo Trajno povjerenstvo za zaštitu. Zadaća je Povjerenstva pratiti ukorijenjenost kulture zaštite u Redu i pružiti potporu i pomoć u tu svrhu.

Uspostavljanje odobrenog dokumenta o politici skrbištva za svaki entitet Reda golem je zadatak, ali se napreduje. Kako bi pomogli ministrima na različitim razinama u izradi i podnošenju politike na odobrenje, sastanak je radio na razvoju smjernica o tome kako pristupiti pisanju Izjave o zaštiti, politika i procedura. Ove će smjernice biti poslane subjektima u narednim danima. Članovi su također radili na izradi pisma koje će poslati svoj braći Reda o zlouporabi ovlasti koja je temelj svih oblika zlostavljanja, bilo tjelesnog, emocionalnog, duhovnog ili seksualnog.

Iako su se članovi Komisije sastali nekoliko puta ove godine putem zooma, mogućnost osobnog susreta omogućila nam je bolje mogućnosti za zajednički rad na ovim dokumentima. Sastanak je također pružio priliku za pregled napretka rada i

razmatranje snaga i slabosti, kao i prilika i prijetnji s kojima se suočavamo. Nije da prijetnje dolaze od fratara! Prijetnje proizlaze iz problema i slabosti unutar nas kao grupe, a njihova svijest nudi nam način da ih riješimo prije nego što naštetimo našem radu i duhu radosti i poštovanja koje dijelimo jedni s drugima.

Dio vremena sastanka bio je posvećen istraživanju problematike zaštite i načina odgovora na poteškoće i konkretne slučajeve. Imali smo priliku susresti i Generalnog ministra fra Massima Fusarellija, te s njim produbiti naše razumijevanje višestrukih dimenzija zaštite. Vrijeme je utrošeno i na planiranje sljedećeg okupljanja članova u Asizu, od 25. veljače do 2. ožujka 2024. godine.

Na fotografiji su članovi Povjerenstva. Nažalost, s nama nisu mogla biti dva člana, fra Daniel Fleitas iz Argentine i fra Frederik Odhaiambo iz Istočnoafričke Provincije. Članovi su fra Albert Schmucki, predsjednik Ureda zaštite, fra Teofil Czarniak (Bezgrešno začće, Poljska), fra Aidan McGrath (Provincija Irska), fra John Paul Tan (Kustodija u Singapuru), fra Alvin Paras (tajnik i zapisničar), fra Joseph Cavoto (Provincija Naše Gospe od Guadalupe SAD), gđa Anne Peach (SAD) i fra Joseph Condren, tajnik Ureda za zaštitu.

Sljedeći broj Fraternitasa izlazi u srijedu, 10. siječnja 2024

OFM

ORDO FRATRUM MINORUM

Urednik: Fra Byron A. Chamann Anléu OFM
Prevoditelj: Fra Miro Relota OFM

Curia Generale dei Frati Minori

Via di S. Maria Mediatrice, 25 - Roma, Italia - comgen@ofm.org
www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofmdotorg

@ofmdotorg

JASLICE U SVIJETU OFM

Curia Generale OFM

Ân Phúc community in Vietnam

Brassó - Friars Minors of Transylvania in Romania

Chiesa del convento di Görnitz in Germania

City convent San Damiano in 's-Hertogenbosch - The Netherlands

Convento Cuore Immacolato di Maria - Avellino

Convento de San Francisco de Asis, en la ciudad de Irapuato Guanajuato México

Convento e Chiesa SS.ma Annunziata - Vitulano (BN)

JASLICE U SVIJETU OFM

Convento S. Antonio - Commenda di Rende (CS)

Convento S. Antonio - Terranova da Sibari (CS)

Convento S. Francesco alla Verna - Loricca (CS)

Convento S. Maria della Misericordia - Casalbore

Convento Santa Maria delle Grazie di Leverano (LE)

Crib of St. Joseph the Worker, Boipatong -South Africa

Csiksomlyó - Friars Minors of Transylvania in Romania

Esztelnek - Friars Minors of Transylvania in Romania

JASLICE U SVIJETU OFM

Franciscan Friary - Killiney Co Kerry - The International Novitiate

Fraternidad San Felipe de Jesús en México

Iglesia Inmaculada Concepción de la Purísima Virgen María - Tartu - Estonia

Igreja Convento Santo Antonio - Lagoa Seca - Paraíba - Brasil

Kolozsvár - Friars Minors of Transylvania in Romania

Mount St Francis Retreat Centre - Cochrane Albert - Canada

Nativity scenes in Vietnam

Noviciado Franciscano - Lagoa Seca - Paraíba - Brasil

JASLICE U SVIJETU OFM

Our Lady of Good Counsel Church Sion Mumbai

Paróquia São Francisco de Assis Duque de Caxias - RJ - Brasil

Parroquia de Ntra Sra del Carmen, en Delicias Chihuahua en México

Parroquia Inmaculado Corazón de María Z 12 Guatemala

Parroquia La Purísima Concepción - Etzatlán, Jalisco, México

Parroquia San Francisco de Asis de San Juan - Argentina - Prov. Franciscana San Francisco Solano

Pastorale sociale della Parrocchia dei Santi Martiri del Marocco - Marrakech

Provincial Curia Immaculate Conception - USA

JASLICE U SVIJETU OFM

Catedral de Comayagua Honduras

Chiesa dedicata a Santa Maria degli Angeli a Bahar ic-caghaq (Malta)

Church of the Transfiguration in Southfield - Michigan USA

Friary Chapel in Southfield, Michigan USA

Parrocchia Francescana di Latina - Italia

Parroquia Santiago Apóstol Tlatelolco - Ciudad de México

St. Joseph Parish - Philippine

St. Anthony of Padua Latin Parish - Jaffa, Tel-Aviv - Terra Santa

JASLICE U SVIJETU OFM

Rabat - Morocco

Real Monasterio de Santa Clara de Manila - Quezon City - Philippines

Santuario S. Umile - Bisignano (CS)

St Anthony Parish along St New York City - Houston - IC Province

St John's Cathedral in Den Bosch - the Netherlands

St Theresa- Driefontein church

Templo de San Francisco de Asis Querétaro - México

JASLICE U SVIJETU OFM

Ascension Church - Nyolohelo
South Africa

Chiesa San Pasquale Baylon
Foggia

Convento S. Francesco d'Assisi
(Reggio Calabria)

Convento San Giovanni Battista
Braşov - Romania

Convento SS Ecce Homo
di Mesoraca (KR) - Calabria

Déva - Friars Minors
of Transylvania in Romania

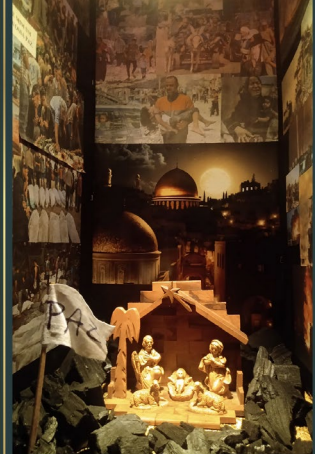
JASLICE U SVIJETU OFM

Franciscanos Murcia

Instituto Teológico de Murcia OFM

Paróquia do Sagrado Coração de Jesus Petrópolis - Brasil

Convento di San Giovanni in Montana
Ain Karem - Terra Santa

PARROCCHIA S Maria dell'ARCO
NAPOLI

Saint Clare of Assisi Parish,
Santo Tomas, Isabela - Philippines

